

Súd: Okresný súd Spišská Nová Ves
Spisová značka: 10P/38/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7624201067
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 08. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Martin Špak
ECLI: ECLI:SK:OSSN:2024:7624201067.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Spišská Nová Ves, sudca JUDr. Martin Špak, v právnej veci maloletých detí: A. B., nar. XX.XX.XXXX, C. D., nar. XX.XX.XXXX, D. D., nar. XX.XX.XXXX, B. D., nar. XX.XX.XXXX a E. D., nar. XX.XX.XXXX, t.č. bytom ako matka, deti rodičov: matka C. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom B. XXX, t. č. bytom A. F. G. X, otec u maloletého A. B. nie je uvedený, otec u maloletých detí D. je neb. E. D., nar. XX.XX.XXXX, o návrhu navrhovateľa: Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Spišská Nová Ves, v konaní o návrhu na nariadenie výchovného opatrenia, takto

rozhodol:

I. N a r i a d' u j e sa u maloletých detí: A. B., nar. XX.XX.XXXX, C. D., nar. XX.XX.XXXX, D. D., nar. XX.XX.XXXX, B. D., nar. XX.XX.XXXX, a E. D., nar. XX.XX.XXXX, výchovné opatrenie na účely zabezpečenia odbornej pomoci maloletým deťom alebo zabezpečenia úpravy rodinných pomerov maloletých detí, pobyt v zariadení Centrum pre deti a rodiny Spišská Nová Ves, Štefánikovo námestie 1, 052 01 Spišská Nová Ves, na šesť mesiacov odo dňa právoplatnosti tohto rozsudku.

II. Žiaden z účastníkov n e m á právo na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Dňa 06.03.2024 bol tunajšiemu súdu doručený návrh navrhovateľa, ktorý sa vo veci samej domáha, aby súd maloletým A. B., nar. XX.XX.XXXX, mal. C. D., nar. XX.XX.XXXX, mal. D. D., nar. XX.XX.XXXX, mal. B. D., nar. XX.XX.XXXX a mal. E. D., nar. 26.09.202 (ďalej iba "maloletí"), a predovšetkým ich matke nariadil výchovné opatrenie za účelom stabilizácie v rodine maloletých a zabezpečenia odbornej pomoci maloletým - pobyt v Centre pre deti a rodiny Spišská Nová Ves, Štefánikovo nám. 5, 052 01 Spišská Nová Ves. Súčasne navrhovateľ navrhol, aby súd vo veci nariadil neodkladné opatrenie v zmysle ktorého by súd nariadil odovzdať maloletých do dočasnej starostlivosti Centru pre deti a rodiny Spišská Nová Ves, Štefánikovo nám. 5, 052 01 Spišská Nová Ves.

2. Navrhovateľ podaný návrh odôvodnil tým, že matka maloletých nemá žiadny domov, býva námatkovo u svojich bratov na salaši, maloleté deti nemajú vytvorené absolútne žiadne podmienky pre ich normálny rast a vývin. Otec u mal. Martina určený nie je, otec mal. C., D., B. a E. zomrel. Matka má k maloletým nezodpovedný prístup, nevie hospodáriť s peniazmi, deti nemajú osvojené ani základné hygienické návyky. Na problémy v rodine upozornila riaditeľka H. I. A. F. G.. Oblečenie, ktoré bolo matke poskytnuté matka nevyperie, potrhá, alebo vyhodí a spáli. Matke bolo poskytnuté poradenstvo, ako aj ubytovanie v Dome Caritas sv. Kláry v Liptovskom Mikuláši, matka tam však vydržala iba týždeň. Vzhľadom sa situáciu v rodine, navrhovateľ považuje návrh za dôvodný.

3. Navrhovateľ s návrhom pripojil rodné listy mal. detí.

4. Uznesením 10P/38/2024-13 z 07.03.2024 súd nariadil neodkladné opatrenie, ktorým maloleté deti zveril do dočasnej starostlivosti J. Spišská Nová Ves a výrokom č. II. tohto uznesenia súd ustanovil Obec Smilník za kolízneho opatrovníka.

5. Súd spolu s návrhom vo veci samej a procesným poučením doručil neodkladné opatrenie tak matke, ako aj kolíznemu opatrovníkovi do vlastných rúk. Matka, ani kolízny opatrovník sa k návrhu vo veci samej nevyjadrili.

6. Súd požiadal Úrad práce soc. vecí a rodiny o prešterenie pomerov v rodine matky. Správou zo dňa 20.05.2024 úrad uviedol, že spisová dokumentácia detí je vedená na príslušnom úrade od roku 2013 z dôvodu úpravy práv a povinností rodičov k mal. A., ktorý bol zverený do starostlivosti otca a zároveň bývalého partnera matky. Druhého dieťaťa sa matka ihneď po pôrode vzdala. Od kedy zomrel jej druhý partner a otec maloletých detí E. D., matka žije neusporiadaným spôsobom života a strieda partnerov. Nemá vlastné bývanie a ani príbuzných, kde by mohla s deťmi bývať, a ktorí by jej boli v ťažkej situácii nápomocní. Istú dobu žila so svojim novým partnerom K. L., s ktorým sa koncom minulého roka rozišla a ktorý by mal byť otcom dieťaťa, ktoré očakáva. Termín pôrodu je stanovený na 09.07.2024. Pán L. matku s deťmi z domu vysťahoval a jeho sestra im zabezpečila nové bývanie u rodiny M., na adrese A. F. G. N. X, tá jej však nájom pre nezodpovedné a nevhodné správanie vypovedala. Jednotliví členovia rodiny M. uviedli, že matka sa o výchovu maloletých detí nestarala a nezabezpečovala im riadnu starostlivosť. Nevie hospodáriť s peniazmi a svoje povinnosti nepriamo prenášala na deti. Maloleté deti matku nerešpektovali ako autoritu, svojim nevhodným správaním sa na seba snažili upútať jej pozornosť. Matka nezabezpečovala deťom základné potreby, potraviny, oblečenie a hygienu. Od ľudí v obci si požičiava peniaze, ktoré nezvláda splácať. Na nedostačujúcu starostlivosť matky o deti upozornila aj riaditeľka H. E. A. F. G., ktorá úradu potvrdila, že maloleté deti chodili do školy špinavé, zapáchajúce, zanedbané a hladné. Dňa 16.02.2024 sa na úrade v A. F. G. konala prípadová konferencia, kde matka uviedla, že sa o maloleté deti nechce a nedokáže starať. Oblečenie, ktoré bolo rodine opakovane poskytnuté matka odmietala prať, použité oblečenie potrhala a spálila. U matky absentujú základné rodičovské zručnosti. Terénne pracovníčky obce A. F. G. rodine vybavili ubytovanie v zariadení sociálnych služieb v Dome Charitas sv. Kláry v Liptovskom Mikuláši, kde zotrvali cca týždeň. Potom sa matka aj s deťmi vrátila k bývalému partnerovi, pánovi L.. Ten sa na prípadovej konferencii vyjadril, že svoj vzťah s matkou detí ukončil a obnovenie ich spolužitia je nereálne. Po umiestnení maloletých detí v zariadení pani B. spočiatku prijal naspäť k sebe, no po niekoľkých dňoch ju opäť z domácnosti vyhodil. Matka je bez príjmu a nájom vo výške cca 400 eur mu nedokázala uhrádzať. Opakovane vyjadruje aj pochybnosti k otcovstvu dieťaťa z jej súčasného tehotenstva. Dňa 20.03.2024 sa v A. F. G. konala prípadová konferencia, kde matka úradu a Centru pre deti oznámila, že maloleté deti si do svojej starostlivosti prevziať nechce. Túto možnosť razantne odmieta, pričom nemá záujem ani o návštevu detí v zariadení alebo o telefonát s nimi. Matka je dobrovoľne nezamestnaná, na tunajšom úrade nie je evidovaná v zozname uchádzačov o zamestnanie. V tomto čase úradu nie je známa adresa, kde sa zdržiava.

7. Podľa § 2 ods. 1 zákona č. 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len „CMP“), na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

8. Podľa § 2 ods. 2 CMP, na účely tohto zákona sa pojmy žaloba, strana a spor vykladajú ako návrh na začatie konania, účastník konania (ďalej len „účastník“) a konanie podľa tohto zákona, ak z povahy veci nevyplýva inak.

9. Podľa § 37 ods. 1 zák. č. 36/2005 Z. z. o rodine (ďalej iba „ZR“) Nevhodné správanie sa detí, ako aj porušovanie povinností rodičov, vyplývajúcich z ich rodičovských práv a povinností, alebo zneužívanie ich práv môže každý oznámiť orgánu sociálnoprávnej ochrany detí, obci alebo súdu. Rovnako môže každý oznámiť tomuto orgánu, obci alebo súdu skutočnosť, že rodičia nemôžu plniť povinnosti vyplývajúce z rodičovských práv a povinností.

10. Podľa §37 ods. 2 písm. a) ZR ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa, súd vhodným spôsobom napomenie maloleté dieťa, jeho rodičov a iné fyzické osoby, ktoré svojím správaním ohrozujú alebo narušujú jeho riadnu výchovu,

11. Podľa §37 ods. 3 písm. b) ZR ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa a ak výchovné opatrenia uvedené v odseku 2 nevedli k náprave, súd dočasne odíme maloleté dieťa z osobnej starostlivosti rodičov aj proti ich vôli, osôb, ktorým bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej starostlivosti podľa § 45 alebo § 48, budúcich osvojiteľov, ktorým bolo maloleté dieťa zverené do starostlivosti podľa § 103, osvojiteľov alebo poručníka, ktorý sa o maloleté dieťa osobne stará, a nariadi maloletému dieťaťu na účely zabezpečenia odbornej pomoci maloletému dieťaťu alebo zabezpečenia úpravy rodinných a sociálnych pomerov maloletého dieťaťa pobyt v zariadení najdlhšie na šesť mesiacov

12. Z návrhu vo veci smej vyplynulo, že matka nemá vytvorené fakticky žiadne bytové podmienky, v ktorých by mohla byť vykonávaná realizácia jej rodičovských práv a povinností. Matka medzičasom priviedla na svet ďalšie dieťa, mal. O. L. ku ktorej tunajší súd vedie konania pod sp. značkou

10P/122/2024. Aj v konaní 10P/122/2024 bola maloletá O. odňatá z osobnej starostlivosti matky z dôvodov, ktoré sú skúmané v tomto konaní. Matka minimálne od mesiaca marec 2024 mala vytvorený priestor na to, aby riešila svoju životnú situáciu. Na pojednávaní dňa 12.07.2024, ale aj 27.08.2024 matka prehlásila, že k zásadnému posunu v jej bytovej otázke nedošlo. Matka v súčasnosti byva v jednej domácnosti s p. K. L., otcom jej ďalšieho dieťaťa, mal. Lei L.. Podľa slov matky však jej druh p. L. nemá záujem do svojej domácnosti privítať aj ostatné matkine deti a matka je zjavne s týmto postojom jej druhu spokojná, čo je pre súd veľmi znepokojujúce, nakoľko maloleté deti, ktoré súd vyslúchol (mal. A., mal. C. a mal. D.) majú svoju matku úprimne radi a veria, že sa ich situácia čoskoro vyrieši tak, aby mohli všetci spolu bývať v jednej domácnosti. Súd je presvedčený o tom, že ak matka svojím správaním zneužije dôveru detí, ktorú do nej deti vkladajú, deti zmenia svoj postoj k matke budú ju odmietajú a jediné východisko pre ne bude nariadenie ústavnej starostlivosti. Súd preto apeluje na matku na to, aby si utriedila svoje životné priority, zobrala na vedomie, že je matkou už 6 detí o ktoré je potrebné sa starať, poskytovať im rodičovskú lásku, zázemie, pokoj a preto je na zvážení matky, či uprednostní svoje záujmy v podobe družobného života s otcom iba jedného zo svojich detí, alebo uprednostní záujmy všetkých svojich detí (ku ktorým by sa mala správať nediskriminačne) a nájde si zodpovedajúce bývanie a prácu tak, aby sa mohla zásadným spôsobom podieľať na výchove všetkých svojich detí. Na základe vyššie uvedených skutočností súd návrhu navrhovateľa vyhovel.

13. Podľa § 52 CMP, žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

14. Podľa § 57 CMP, o povinnosti nahradiť trovy konania, ak nejde o trovy konania štátu, rozhoduje súd len na návrh.

15. Podľa § 58 CMP, o nároku na náhradu a o výške trov konania rozhoduje súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

16. O trovách konania súd v danom konaní nerozhodoval, nakoľko zo strany účastníkov konania nebol podaný návrh na rozhodovanie o nich, pričom podľa § 57 CMP súd môže o nich v mimosporových konaniach rozhodovať len na návrh.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia (§ 362 ods. 1 CSP).

V odvolaní sa uvedie ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, uvedie sa spisová značka konania, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Odvolanie musí byť podpísané (§ 127 a § 363 CSP).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
 - b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
 - c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
 - d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
 - e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
 - f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
 - g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
 - h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.
- (§ 365 ods. 1 CSP)

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci (§ 62 ods. 1 CMP). Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu vyššie uvedenú, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej (§ 365 ods. 2 CSP). Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní (§ 62 ods. 2 CMP). V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy (§ 63 CMP).

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona; ak ide o rozhodnutie, ktorým bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému, oprávnený môže podať návrh na súdny výkon rozhodnutia